

זמני שבת קודש

הדלקת נרות	מוצאי שבת	רבנו תם
17:20	18:21	18:53
17:19	18:24	18:57
17:19	18:20	18:52

שבת שלום ומבורך!

העלון טעון גניזה

הרה"ג דניאל זר שליט"א
ראש הישיבה והמוסדות

כל הפושט יד נותנים לו

מדוע יש מצווה חשובה בפורים להרבות בצדקה ומה זוכה מי שמקיים זאת

אנחנו נמצאים ימים ספורים לפני יום הפורים, יש רבים שבתוך תוכם מרגישים שפורים הוא יום של הוללות ופורקן חלילה, צריכים לדעת שזו טעות נוראה. רק אצל הגויים יש חגאות של פורקן והוללות, אמל עם ישראל עם סגולה קהל קדוש כל החגים הם קודש קדשים.

וכתוב בכתבי האריז"ל "כיפורים – כפורים" יום הכיפורים הוא דומה ליום הפורים בדרגת קדושתו! דהיינו שיום הפורים קדוש יותר מיום הכיפורים. ולמה? ביום הכיפורים הוא תשובה מיראה, שאדם חוזר מתוך צום תפילה, מהפחד מי יחיה מי ימות, שהרי הוא יום החתימה. אבל בפורים הוא תשובה מאהבה, ודרגת תשובה מאהבה גדולה בהרבה מתשובה מיראה.

וכתוב בספרים הקדושים שבפורים **כל שערי השמים פתוחים!** וכתוב שכל מי שיש לו צורך גדול, צריך שידוך, דירה, פרנסה. שישקיע ביום הפורים יתן צדקה, יתפלל, ילמד תורה. צריך להיות עירני לא לבזבז את היום הזה, אלא לנצל אותו כמה שיותר לתפילה ותורה ומעשים טובים.

ואחז"ל (ירושלמי מגילה) "כל הפושט יד נותנים לו". כפשוטו, במשך השנה אדם מבקש צדקה, וחושדים בו שמא משתמש בכסף למה שאין צריך, או שיש לו עודף כסף, מותר לבדוק אחריו אם צריך לתת לו. אבל בפורים אין בודקין אחריו, לא חושדים בו שמא אינו צריך. אמנם יש בזה דרש, שבים הפורים, **כל הפושט יד לבקש מהקב"ה נותנים לו כל משאלות ליבו.** ולכן עניין גדול במד ביום הפורים ללמוד תורה ולקרוא תהילים, ולבקש בקשות, שלא להפסיד את היום המיוחד הזה, יום קדוש ונורא, לא יום פשוט.

עוד מסבירים בספרים: **כל הפושט יד נותנים לו, אדם שפושט ידו ונותן לאחרים – נותנים לו משאלות ליבו!** ובאמת מצות הצדקה היא המצווה החשובה ביותר ביום הפורים, ואין דבר גדול מזה חשוב לפני הקב"ה. וזה עיקר מצות מתנות לאביונים לשמח לב נדכאים, לשמח את העניים, לחפש דוקא את מי שאין לו, לא לחפש את מי שיכבד אותי. **משלוח מנות צריך לחפש להרבות אחווה ורעות,** לתת דוקא לשונא שלו וכך שירבה אהבה ורעות. אצלנו הכסף של מתנות לאביונים שנותנים לחלק אני נותן לאברכים שלומדים תורה מחצות עד הבוקר, כך שבנוסף למצות מתנות לאביונים יש לנו גם חלק בלימוד התורה ביום הקדוש הזה.

כתוב בזוהר הקדוש, שמי שבא אליו עני לבקש צדקה, מתנה שלחו לו מן השמים, שמא גזירה נגזרה ושלחו אותו כדי להציל מהגזירה. שמעו דבר מבהיל!

נבוכדנאצר הרשע, נאמר לו בחלום שעליו להפוך להיות שבע שנים כחיה ביער. ואמר לו דניאל "חטאין בצדקה פוק" על ידי הצדקה אתה יכול להנצל מהגזירה. ושימו לב, נבוכדנאצר פיזר צדקות על ימין ועל שמאל, וזה מה שהציל אותו ונהפך לו משבע שנים ובכ"ז נשאר לו שנה אחת בעונש הנורא הזה.

שלמה המלך ע"ה אומר (משלי יא) יש מפזר ונוסף עוד וחושך מיושר אך למחסור. היינו שהוא חושב שהוא חוסך אבל אין ברכה בכסף הוא נופל ונופל והכל נעלם. ואמרו חז"ל אין אדם מעני מן הצדקה. בצדקה בורא מלאכים, **כשנותנים צדקה נמצאים בשערי רחמים ושערי ברכה.** וכתוב בזוהר הקדוש שהגרעין של הפרנסה של האדם זה הצדקה. כמו אדם שהולך לשוק לקנות סחורה, המשא כבד על העגלה והעגלה שוקעת בבון, מה הוא עושה? מוריד גלגל, שלא יכביד. לא מועיל מוריד עוד גלגל. טיפש! גלגלים מורידים? תוריד את המשא.

כן אדם שקשה לו בפרנסה, מה עושים דבר ראשון? מורידים הוראת קבע, לא לתת לעניים.

טעות מוחלטת! אין הצדקה נמדדת אלא לפי הצער שבה, כמה שקשה לאדם כך השפעת המצווה. כשמיליון נותן אלף דולר אין זה עושה רעש בשמים, כשאדם נותן מן הלחם שלו, קשה לו והוא נותן, זה עושה רעש בשמים.

ומרן הגאון הרב עובדיה יוסף זצ"ל היה אומר בשם הבעש"ט: ה' צלך על יד ימין, ה' מתנהג עם האדם כמו הצל, אדם פותח את היד אף הצל פותח את היד אדם סוגר את היד גם הצל פותח את היד. כך הקב"ה נוהג עם האדם כפי שהוא ומתנהג. **אם הוא פותח את ידו לצדקה אף הקב"ה משפיע עליו שפע של צדקה וברכה,** אם סוגר את ידיו אף חלילה הקב"ה קופץ את ידיו.

ורומזים צדיקים בלשון התפילה: **עושה צדקות – מצמיח ישועות.** מי שמרבה בצדקות יש לו כח לפעול ישועות. צריך לדעת שפורים זה יום גדול למצות הצדקה, לתת לעניים ולשמח אותם, ואין דבר חביב לפני הקב"ה כמו לשמח לב נדכאים ולהחיות רוח שפלים. וכתב רבי חיים פלאג'י מדוע מרבים בצדקה בפורים? כי גזירת המן לא נתבטלה אלא לפי שעה, לכן התקינו להתענות תענית אסתר, ולהרבות בצדקה ביום הפורים, שעם ישראל כולם יחד יגיעו לעשרת אלפים ככר כסף, ובזה יפדה את ישראל מכל עוונותיו! כי גדול כחה של צדקה לבטל כל גזירות רעות!

שבת שלום ופורים שמח!

מתוך דרשתו השבועית של הרה"ג דניאל זר שליט"א
המתקיימת בכל יום רביעי בשעה 22:00 בישיבת אור דוד

נתינה אמיתית

קרבים ובאים הימים המבורכים, ימי הפורים היקרים מפז, המלאים במצוות וטעונים בשמחה. אחת המצוות היקרות של יום הפורים היא מצות מתנות לאביונים, שכל יהודי שש ושמח לקיימה – להעניק לפחות שתי מתנות לשני אביונים.

אך בעצם, מצות מתנות לאביונים אינה רק מתנות ורק לאביונים. חז"ל הרחיבו את המצווה לרמה של 'כל הפושט יד נותנים לו', כלומר: בפורים אין בודקים בציציותיו של המבקש צדקה, אלא מעניקים לכולם, ברוח לב ובחיון גדול, בשמחה ומתוך תחושה טובה.

יש בכך גם סגולה גדולה: צדיקים כתבו, כי הזוכה להעניק לכל פונה ומבקש מתנת יד, בלי לבדוק עד כמה הוא ראוי, יש לו את הזכות לפנות לבורא עולם ולבקש מתנת יד מאוצרו הטוב, בלי שידקוהו ממעל אם הוא ראוי לאותה מתנה... זו הזדמנות נדירה, לזכות לישועה גם בלי בדיקה מעמיקה עד כמה אנו זכאים, ביום כזה בו כל הפושט יד ומבקש – נותנים לו!

וכבר גילה לנו בעל ה'יסוד ושוש העבודה, כי ביום הפורים יש להרבות בצדקה יותר מהשגת ידו, ולכל מבקש. כי דווקא הנתינה בחפץ לב, ביד פתוחה ובשמחה לכל פונה בלי לבדוק אם ועד כמה הוא ראוי לכך – היא היא הענין הנשגב של יום הפורים.

אך דווקא לקראת היום הזה, חשוב שנזכור: המבקש צדקה, בין אם עבור עצמו או עבור אחרים, הוא שליח מיוחד משמי מעל, שכוון אלינו לזכותינו במצוה היקרה. כמה חשוב וכדאי שנתייחס אליו בהתאם, כשליח משמים, לקבלו בכבוד ובהערכה כשליחו של הבורא הנושא עבורנו מתנה – זכות מצות הצדקה!

* ניתן להקדיש לע"ג, לרפואה או להצלחה

רוצה להיות שותף ביזיוני פרסום?

בתרומה של 100 ש"ח אתם שותפים בהפצת אלפי עלוני 'אור הפרשה' בכל רחבי הארץ

להצטרפות חייגו: 03-61-50-203

סיפור לשבת

הרב אשר קובלסקי

מטמון פתאומי

עבור אותו יהודי.

הרבי מסיים לכתוב, חותם את שמו, ומעביר את ההמלצה ליהודי העומד לפניו. 'קח את ההמלצה הזו', אומר הרבי ברוך, 'וסע לעיירה ראדושיץ. הראה את ההמלצה הזו ליהודי הראשון שתמצא, וישועתך קרובה לבוא' פוסק הרבי, ומוסיף לומר לו כמה מילים נוספות, לפני שהוא מברכו ופוסטרו לשלום.

עגלתו של היהודי מיטלטלת לה בדרכים, עולה הרים ויורדת גבעות, והנה הוא בשער העיירה ראדושיץ. כמנהגם של יהודים הוא מגיע לבית הכנסת המקומי, שם – בין פשוטי העיירה, הוא מוצא את הרה"ק רבי ישכר דב מראדושיץ ז"ע. 'היו אלה הימים טרם התגלותו כצדיק מופלא, והוא נקרא בפי כל 'בערל בטלן', על שם היותו יושב בין פשוטי העיירה, מתוקף עבודתו הקדושה להסתיר את מעלתו הרוחנית.

'שלום עליכם', מקבלו 'בערל בטלן', בחיוך. 'מנין רבי יהודי, ולשם מה הטריח עצמו לבוא בקהלינו?'

היהודי מוציא את ההמלצה מכיס מעילו, ומעבירה לרבי ישכר דב. 'מכתב מהרבי מלובלין?' הוא קורא בהתפעלות, 'הבה נראה מה כותב אותו צדיק'. רבי ישכר דב מסיים לקרוא את המכתב, ונאנח.

'אומר לך את האמת. חפץ אני בכל מאודי לקיים רצון צדיק, אלא שאני לא האיש המתאים. הלא תדע כי אני בערל בטלן ותו לא, ואתה זקוק למישהו טוב יותר מבטלן כמוני שסייע לך. מה עוד שזה עתה סיימתי לחזור על פתחי כל הנדיבים בעיר לצורך משהו אחר, והוזהרתי שלא לשוב ולבקש מתת יד בשנה הקרובה לפחות. תצטרך לפנות לכתובת אחרת', וכבר הוא מחפש למי להפנות את האגירת...

'טעות בידך!' קובע מיד היהודי. 'הרבי אמר לי לנסוע לראדושיץ, ולהגיש את המכתב ליהודי הראשון שפוגש אותי, כי בידיו לסייע לי. הרבי לא אמר שאם הוא נחשב לבטלן, או אם כבר גייס כסף למטרה אחרת, זכותו לסרב לבקשת. הרבי כן אמר, שאם היהודי הראשון שאפגוש יסרב לבקשתי, אגיד לו בשם הרבי שהוא לא ברשימה, ואפנה ליהודי הבא!'

'לא ברשימה?' שאל רבי ישכר דב בבהלה. 'מה? באיזו רשימה הרבי אמר שאני לא נמצא?'

'יש רשימה למעלה, בשמים', ציטט היהודי בשם הרבי מלובלין, 'בה רשומים היהודים שהקדוש ברוך הוא חפץ להיטיב עמם, להפוך אותם לשותפים שלו לסייע לבניו אהוביו. לא כולם זוכים להיכלל ברשימה, יחיד סגולה זוכים להימנות עליה, להיות חלק מהקבוצה המובחרת העוזרת ליהודים אחרים, בניו של הבורא ית'. הרבי אמר לי, אם היהודי הראשון שתפגוש יסרב לסייע לך – תגיד לו שבכך הוא מוציא עצמו מהרשימה, ותעבור ליהודי הבא...'

היהודי פנה לאחור, ולא הבחין בחרדה הרבה שאחזה את רבי ישכר דב. 'יש רשימה מצומצמת למעלה של עוסקי החסד, והוא לא ייכלל בה? ישנה רשימה טובה שמיימת, ובמו ידיו דחה את ההזדמנות להיכלל בה?'

רבי ישכר דב רדף אחריו, אחז בדש מעילו וביקש: 'אנא, אנא אל תבחר במישהו אחר. נכון שכבר נאמר לי לא לפנות שנית, ונכון שאינני אלא בטלן, אך אינני יכול לוותר על מקומי ברשימה. בבקשה, התחנן, 'בוא, בוא עמי, אני אסייע לך ככל שתצטרך...'

דקות ספורות אחר כך, כבר עמדו היהודי הזר ורבי ישכר דב לפני אחד מעשירי ראדושיץ. העשיר שמע את הסיפור המלא מפי רבי ישכר דב, והזכיר לו כי רק אמש הורה לו לשוב אליו שנית בשנה הקרובה. 'הכל טוב ויפה', אמר רבי ישכר דב, 'אבל בדיוק עכשיו הגיע לכאן היהודי היקר הזה, ומכתב מהרבי מלובלין בידיו. איך אפשר להשיב את בקשת הצדיק ריקם?'

העשיר קרא את המכתב, וביקש לדעת מה הסכום הדרוש לחתונה. מיד ניגש לחדר הכספות, הוציא את מלוא הסכום במזומן והגיש לאותו יהודי, בתוספת כמה רובלים נוספים. 'קח בבקשה, שיהיה במזל טוב', אמר, וחתם את השיחה...

רבי ישכר דב יצא מבית העשיר, ועמו היהודי מבקש הנדבה שלא ידע כיצד להודות. 'אינני זקוק לתודות', אמר רבי ישכר דב, 'תודה שבזכותך היתה לי הזכות להישאר ברשימה...'

הרב קובלסקי הרים עיניים טובות לבן שיחו והסביר: 'אתמול בלילה, אחרי ששלחתך מעל פני מאוכזב, נזכרתי בסיפור זה. כל הלילה התהפכתי על משכבי, לא יכולתי להירדם. יהודי פנה אליי לבקש עזרה ולא סייעתי לו? הרי יתכן שבכך אני מאבד את מקומי ברשימה! הלא הייתי על סף הרשימה הטובה של המסייעים ליהודים אחרים, וכמעט איבדתי את ההזדמנות בידים!'

עם שחר, רצתי לבית הכנסת לחפש אחריו. ידעתי שאם הקב"ה שלחך אל דלתי, משמע שאני יכול לסייע לך. ואם אני יכול לסייע לך, אינני יכול להחמיץ הזדמנות כזו, הרי בכך אני קונה את מקומי ברשימה! השיר והשבח לחי עולמים, שגם הצלחת...'

הרי כך גילה לנו רבי שמעון בר יוחאי בזוהר הקדוש: כשהקדוש ברוך הוא חפץ לתת מתנה ליהודי, הוא שולח אליו עני לבקש עזרתו!

לא יאומן כי יסופר: כשרוצים בשמים לתת מתנה, לא מגלים את המספר בלוט, גם לא מעבירים אי אלו מיליונים לחשבון הבנק באפילה... מתנה ליהודי – זה לשלוח אליו מישהו שיבקש את עזרתו, לזכותו לסייע ליהודי, להעניק לו את הזכות להיות רחמן בן רחמן גומל חסדים טובים. זו המתנה הגדולה ביותר!

כן כן, היהודי הנוקש על דלתו הוא הוא שמגלה את המספרים בלוט... היהודי המבקש מאיתנו טובה, הוא הוא שמעניק לנו מתנה שאי אפשר להעריכה במילים – להיות ברשימה של הקדוש ברוך הוא, להיות שייך לקבוצה המצומצמת האיכותית ביותר, החשובה ביותר אצל בורא כל עולמים!

**"יש רשימה
למעלה בשמים, בה
רשומים היהודים
שהקדוש ברוך
הוא חפץ להיטיב
עמם..."**

הערכה סלקטיבית

העובדה שכל אחד ואחד מאתנו שם דגש על משהו אחר ומייחס-אף לאותם דברים ממש-משקל שונה, גורמת לנו להעריך את המציאות שלפנינו באופן סלקטיבי. משמעות הדברים היא שאיננו מסוגלים לראות ולהעריך דברים כפי שהם, כי "כפי שהם" תלוי במה שאנו בוחרים להתמקד בו. גם הדברים שאנו מתעלמים מהם משפיעים על ראייתנו, וכן אי יכולתנו להתעלם מדברים אחרים. אין אפוא מציאות אובייקטיבית לחלוטין, מפני שטבע האדם לפרש כל דבר בהתאם למכלול הנתונים האישיים שבו.

אין אפוא פלא, שעל אותו עולם יאמר האחד: איזה עולם נפלא! ואילו חברו יחשוב: איזה עולם אכזרי/ טפשי / חסר יושר מינימלי! כי המציאות מגוונת מאוד, ובעולם יש הכול-טוב ורע, צדקות ורשעות, חכמה וסכלות וכן הלאה, והשאלה היא רק במה אנו מתמקדים ואת מה אנו תופסים כעיקר.

זו גם הסיבה שלגבי אותו אדם ממש, ייתכן שהאחד יחשוב: "איזה אדם נפלא הוא וכמה הוא מוכשר", בעוד מישוהו אחר יטען בנחרצות ש"הוא סתם בעל גאווה שמעוניין להגדיל את שמו ולהראות לכולם כמה הוא מוכשר". האחד יעריך את תורתו ויראתו של פלוני, ואילו האחר יולול בו בגלל עינו הפוחלת ושיניו הבלולטות. האחד ישבח מישוהו בגלל שגינותו וחריפות שכלו, והאחר יבטלו במחי יד בגלל חוסר יושרו. כל אחד יתפוס נקודה אחרת ויתמקד בה, וכל אחד ישים את הדגש על הדבר שמשמעותי בעיניו.

ומכאן להערכה עצמית...

אלו בדיוק הבעיה והקושי בבואנו להעריך את עצמנו.

פרשת שבוע הרב צה ויאה

פרשת תצוה

בפרשתנו אנו לומדים על עבודות המשכן, עבודת הכוהנים ועוד. ובין היתר אנו רואים עבודות שהיו יום יומיות כמו הקרבת הקורבנות, הכנת הנרות. גם כיום ישנם צווים יום יומיות כגון תפילת שחרית, מנחה, ערבית, ברכות השחר, תפילין, שלושה עשר עיקרי האמונה. פרשו חז"ל שעלינו להתפלל בכל יום וכן לחזור בקר צהרים וערב על אותם הבקשות כדי שנתחבר ונתקשר לבורא עולם ונדע ש"אי אפשר להתקיים אפילו שעה אחת" ללא תפילה לבורא ובקשת עזרה. וכן תפילין מלשון תפילה שמטרתם לחברו אותנו לבורא עולם וכידוע שעל פי מחקר שבוצע מצאו שמקומות קבלת ה"אנרגיה הרוחנית" הם בזרוע ובראש במקום שבו אנו מניחים תפילים, וכן בברכות השחר אנו מודים בכל יום על ה"מתנות" שאנו מקבלים מהבורא על מנת שלא נשכח חלילה שבורא עולם מחייה אותנו בכל יום ברחמים.

וכך היא מצוות האמונה, בכל יום ויום עלינו לחזק את אמונתנו בבורא שבכך נוכל לעבור את חיינו מבלי להיכשל חלילה מנפילות באמונתנו, וכשנתחיל לחזק את שריר האמונה כל ניסיון שנעמוד בו יעמוד לעזרנו. מסופר שבאחד הימים הגיע אברך ל"סטייפלר" ושאלו כיצד יצליח לעמוד בניסיונות שעוברים עליו

כשם שהמתבונן על העולם, רואה ערבוב של אירועים ותהליכים, וכל אדם מרכיב את התמונה בצורה סלקטיבית (באופן בררני), כשהוא מבחין במה שחשוב ומשמעותי בעיניו ומתעלם מכל השאר, ואף מפרש ונותן משמעות לכל דבר לפי מה שהוא למד או שלימדו אותו לחשוב, כך בכל הנוגע להערכה עצמית.

כאשר אנו מתבוננים בעצמנו ובחיינו ובוחנים מה יש לנו ומה חסר לנו, מה עשינו והשגנו ובמה נכשלנו, מה יש לנו ומה יש לשכננו ולמכרינו, וכן הלאה, השאלה היא תמיד: במה אנחנו מתמקדים: מה בעינינו חשוב ומשמעותי, ומה-חסר ערך ואינו נחשב בעינינו: מה משמח אותנו ומגדיל את הערך העצמי שלנו, כי אנו רואים בו מעלה ויתרון, ומה שובר את רוחנו וגורם לנו לחוש נחותי דרגה ופחותי ערך, כי בעינינו הוא מגרעת וחיסרון.

מדהים לגלות כמה שונות זו מזו תפיסותיהם של בני האדם, עד אשר את אותו הדבר בדיוק- האחד מעריך והאחר משמיץ בגלל אותה מציאות ממש (תכונה כמו זריות, או נתונים כמו היות האדם בן זקונים), יכול האחד לפתח רגשי נחיתות, בעוד אצל חברו מציאות זו היא הסיבה לפיתוח הערכה עצמית. זאת מפני שהאחד אינו מחשיב את המציאות ואת תרומתה לו, בעוד האחר זוקק למציאות זו את הצלחתו.

מרתק לראות איך לאחר אותו כישלון ממש, אדם אחד ממשיך הלאה כאילו לא אירע דבר, בעוד חברו שבור ומתוסכל, מפני שהוא סבור, למשל, שהכישלון הזה הוא הוכחה להיותו חסר כל כישרון וחסר סיכוי להצליח במשהו בחיים.

פגשתי בחורים צעירים שהרגישו "מיליון דולר" בגלל מפתח גנוב שהחזיקו בסוד, ואחרים שהיו נפולים ושבורים כי לא ידעו לנגן סולו כמו פלוני המוערך בעיניהם: אנשים שהרגישו משכמם ומעלה משום שהתקבלו ל"כולל" מובהק, ואת ראש ה'כולל' המובהק ההוא, שחש בזוי ומושפל משום שאחד האברכים שאל שאלה או העיר הערה שהוא לא העלה בדעתו.

למאמרים נוספים של הרב אהרן פרידמן
כנסו לאתרנו: Rabenu.com

ועדיין ללמוד? ענה לו הרב אם אני הייתי מתעכב בבעיות שלי עד היום לא הייתי לומד אפילו דף אחד של גמרא... והוסיף לו הרב תמיד זכרתי את פרוש ה"ספורנו" על תהילים בפסוק "שבטך ומשענתך המה ינחמוני" שבטך - אלו הניסיונות. ומשענתך- אלו הישועות ששלחת לי שנשענתי עליהם. המה ינחמוני- הזיכרונות שתמיד אתה עוזר לי מנחמים אותי בניסיון הבא.

והדרך העיקרית לחיזוק אמונתנו בבורא היא בכל יום לפחות מספר דקות להודות לבורא על הקיים ולבקש ממנו על העתיד במצבים שצריך לבקש סליחה אז גם לבקש, תפילתך הפרטית לבורא היא שתקשר אותך בדבקות נפלאה לאבא שבשמים ותזכה להרגיש הרגשת נעימות וקירבה לבורא שזה עיקר האמונה. ועניין זה רמוז בפסוק "האמנתי כי אדבר" שאמונתי תגיע ותגדל בגלל שאדבר עם בורא עולם על העובר עלי ועל רצוני, ואל תדאג או תשאל מה אני לדבר כך את העובר על ליבי ולבקש את רצונתי המגושמים, כבר אמר ה"חזון איש" שאדם צריך להרגיש שבורא עולם הוא אביו לכל דבר וענה לאברך שלא התפלל לבורא עולם על נעליו הקרועות משום ש"לא נעים לו" שהאברך לא מרגיש מספיק שבורא עולם הוא אביו, ואל תשאל מה כבר אני יכול לדבר? תדע שהתפילה שתצא מפיה היא הדבר הטוב ביותר גם שהיא עדיין לא נראית מספיק מתאימה לעומת תפילותיהם של הסובבים אותך תדע אלו הכוחות שלך כרגע וזה מה שמצפים ממך. לאט לאטשאוצר המילים שלך לפני הבורא יגדל ותמצא תמיד עוד ועוד על מה להודות ועוד דבר קטן לבקש עליו סליחה ועוד איזה בקשה ששכחתה לבקש ויקוים בנו "הדרך שאדם רוצה לילך בה מוליכים אותו" ונראה הרבה הצלחה וקירבה בתפילותינו.

הרב צה ויאה מרצה באתר ישיבת אור דוד
להרצאות נוספות כנסו: Rabenu.com

הלכות ומנהגים הרב רועי גנון

הלכות פורים

א. בחג הפורים יש ארבע מצוות: קריאת מגילה, משלוח מנות, מתנות לאביונים וסעודת פורים. וכל איש שהגיע לגיל 13 שנה ויום אחד, ואישה שהגיעה לגיל 12 ויום אחד חייבים במצוות אלו, וטוב לחנך גם את הקטנים במצוות אלו.

ב. כל המצוות הללו צריך לעשותן ביום פורים ולא בלילה, חוץ מקריאת מגילה שצריך לשמוע גם בלילה וגם ביום.

ג. ערים שמוקפות חומה מזמן יהושע בן נון (כגון ירושלים) חוגגים את יום פורים בתאריך ט"ו באדר ומקיימים באותו היום את כל מצוות חג הפורים, אולם ערים שאינם מוקפות חומה מימות יהושע בן נון (שאר הערים) חוגגים את יום הפורים ביום י"ד באדר ומקיימים באותו היום את כל מצוות חג הפורים.

מתנות לאביונים

א. מתנות לאביונים: צריך לתת שתי מתנות לשני אביונים, היינו שיתן לאביון אחד מתנה אחת ולאביון השני יתן עוד מתנה אחת. ואם נותן לאביון אחד שתי מתנות לא יצא ידי חובה, אלא צריך לחזור ולתת לעוד אביון.

ב. מתנות לאביונים היינו דווקא שנותן כסף או אוכל, אבל אינו יוצא ידי חובה אם נותן לאביון כלים או בגדים וכיוצא בזה, ומעיקר הדין אם נותן לאביון פרוטה אחת יצא ידי חובה, ובזמן הזה 10 אגורות נחשב פרוטה, ומכל מקום ירא שמים יתן כשיעור שווי סעודה של לחם ולפתן (היינו משהו שנאכל עם הלחם), ועדיף לתת כשיעור שווי סעודה של ג' ביצים של פת (שזה 162 גרם), ודבר זה יתן לשני עניים ולשאר אביונים יתן כמתנת ידו.

ג. אם אינו יכול לתת מתנות לאביונים ביום פורים יתן לשליח או לגבאי צדקה לפני פורים וימנה אותם שיתנו את הכסף או המאכל ביום פורים ואז יוצא ידי חובה.

ד. מתנות לאביונים אי אפשר לתת ממעות מעשר כספים, אולם אם נתן כבר שני מתנות לשני אביונים, ורוצה לתת לעוד אביונים רשאי לתת ממעות מעשר כספים, ואם התנה בפירוש (היינו שאמר בפה) לפני שהתחיל לקיים מעשר כספים שהוא מעשר כספים בלי נדה, ועכשיו רואה שהשעה דחוקה ואין לו כל כך כסף רשאי לתת ממעות מעשר כספים למתנות לאביונים.

ה. יכול לתת מתנות לאביונים גם לעניים סתם ואין חייב לדקדק לתת לעניים ביותר, אולם צריך לתת דווקא לעניים. וכן אין לשים מתנות לאביונים בקופת צדקה אלא לתת לעניים ביד.

משלוח מנות

א. מצוות משלוח מנות היא לתת לאדם אחד שני מנות. וצריך לשלוח אוכל דווקא (וכיום המנהג לתת מיני מתיקה). ולכך השולח לחברו סדינים או כוסות וצלחות וכיוצא בזה אינו יוצא ידי חובת משלוח מנות, וכן השולח לחברו כסף גם כן אינו יוצא ידי חובת משלוח מנות, וראוי שיהיו המנות יקרות וחשובות כדי להראות אהבה ואחווה, וטוב שכל מנה שיהיה בה שיעור סעודה היינו 162 גרם.

ב. מעיקר הדין יכול לתת את שתי המנות בכלי אחד ולשלוח לחברו, אולם מכל מקום אם יכול לחלק את

המנות ולתת כל מנה בכלי בפני עצמו עדיף לעשות כך כגון בשתי צלחות נפרדות.

ג. אדם ששולח לאביו או לאחיו וכן אישה ששולחת לאמא או לאחותה יוצאים ידי חובה, ואישה נשואה אינה יוצאת ידי חובה במשלוח מנות של בעלה אלא צריכה היא בעצמה לשלוח מנות, אולם אם הבעל נתן מנה מיוחדת עבור אשתו יצאה האישה ידי חובה, וטוב שלא ישלחו איש לאישה ולא אישה לאיש אלא אישה תשלח לאישה ואיש ישלח לאיש.

ד. מי שאינו יכול לשולח מנות משל עצמו כגון חייל שנמצא בצבא וכן אדם שנמצא בבית חולים וכן אסיר בבית כלא וכדומה וכן אם נמצא בבית מלון, יחליפו את המנות שקיבלו לארוחה אחד עם השני ובכך יוצאים ידי חובה.

סעודת פורים

א. יעשה סעודתו כמה שיותר יפה ומכובדת, ויש מצוה להרבות בסעודת פורים, ולכתחילה יש להדר ולאכול בשר בהמה שהרי אין שמחה אלא בבשר ויין, אולם מכל מקום אם אינו אוהב את טעם הבשר או שהבשר מזיק לבריאותו יאכל בשר עוף, ומצוה לשמח את הילדים הקטנים במיני מתיקה, ולכתחילה עדיף לאכול לחם, וגם הנשים ישתו קצת יין, אולם לא ישתו הרבה מפני שגנאי לאישה לשתות הרבה יין.

ב. "חייב איניש לבסומי בפוריא (בפורים) עד דלא ידע בין ארור המן לברוך מרדכי", והכוונה שישתה יין כדי שיהיה האדם שמח ומבושם ועל ידי שישתכר קצת ירדם בשכרותו, ויש מפרשים שישתה קצת יותר מאשר הוא רגיל וזה נקרא שכרות כיוון שאינו רגיל בכך ועל ידי שישתה יותר מכפי

הרגלו הוא לא ידע לספר את נס הפורים על בורי. אולם אין הכוונה שישתכר לגמרי שהרי השכרות היא עבירה גדולה וזה כבר נקרא הוללות, ולכן אם יודע בעצמו שעל ידי שתית היין הוא יולול באיזה מצוה (כגון שלא יברך ברכת המזון או שלא יתפלל מנחה או ערבית) וכן אם על ידי השתיה הוא יקלל את חברו ויבייש אותו אסור לו להשתכר, אלא ישתה מעט יין וירדם, ומי שמזיק לו השתיה של יין בפורים פטור מלשתות יין בפורים.

ג. בתפילות של יום פורים ובברכת המזון אומרים "ועל הניסים... בימי מרדכי ואסתר", ואם שכח ולא אמר אינו צריך לחזור.

קריאת המגילה

א. אסור לדבר בשעת קריאת המגילה, וצריך לדקדק בקריאת המגילה שלא להחסיר במשך קריאתו אפילו אות אחת, וכן השומע קריאת מגילה צריך לדקדק היטב לשמוע את כל קריאת המגילה מתחילתה ועד סופה, ולא יחסיר אפילו תיבה אחת, ולכן אם יש רעש בבית כנסת והנשים לא שומעות כמו שצריך, יקראו לנשים בשעה מאוחרת יותר בפני עצמן כדי שישמעו טוב את כל קריאת המגילה.

ב. אם בשעת הקריאה לא שמע איזה תיבה מהשליח ציבור, אם יש ביד השומע מגילה כשרה יאמר את אותה התיבה שלא שמע מהשליח ציבור מתוך המגילה שלו ולכן עדיף שתהיה בידו מגילה כשרה על קלף. אולם גם אם אין בידו מגילה על קלף אלא מגילה מודפסת, יכול לקרוא את התיבות שהחסיר עד שיגיע למקום שהשליח ציבור נמצא שם ואז ישתוק, וימשיך לשמוע את המגילה מהשליח ציבור (אולם אין לקרוא את רוב המגילה ממגילה מודפסת, ואם קרא לא יצא ידי חובה).

להלכות נוספות של הרב רועי גנון
כנסו לאתרנו: Rabenu.com

טוב לחסות בה'

הבטחון הוא שרש ויסוד ההשפעה מלמעלה, וכדכתיב (איכה ג', כה): טוב ה' לקו לנפש תדרשנך, וזהו שנאמר (ירמיהו יז, ז): ברוך הגבר אשר יבטח בה', ובהפך (שם יז, ה): ארור הגבר אשר יבטח באדם ושם בשר זרעו, והינו שההשפעה ותוספת הברכה ומאידך החסרון בשפע, תלויים וקשורים במדת הבטחון.

כי הרי תכלית הבריאה היא ההכרה שמקבל ומשגח בכל רגע ורגע בכל תנועותיו מהקדוש ברוך הוא, וזהו עקר הבטחון – ולא רק הבטחון בנוגע לעתיד בלבד – וכמו שאמר יעקב (בראשית מח, טו): האלקים הרעה אתי מעודי, ונאמר (ישעיהו מ, יא): "כרעה עדו ירעה", ומזה גופא נובע הבטחון לענין העתיד.

ולפיכך כל ההשפעה בכל חלקי הבריאה היא בשביל הכרת האדם השלם, ומאזי טעמא הבוטח בה' חסד יסובבנו, ואמרו חז"ל: רבים מכאובים לרשע והבוטח בה' חסד יסובבנו, אפילו רשע הבוטח בה' חסד יסובבנו. (ילקוט תהילים רמז תשי"ט).

ואחרי שישוד השפעה הטובה בעולם הוא על ידי בטחון שבוטח בקדוש ברוך הוא, הרי הטבע בבריאה שכן יהיה סדר ההשפעה ושהוא מקור הברכה, וכדכתיב (איכה ג, כה): טוב ה' לקו לנפש תדרשנך.

והנה לך נסח החסיון בה' וכמו שאמרו דוד המלך ע"ה בתהלים (מזמור קמב): קולי אל ה' אזעק קולי אל ה' אתחנן, אשפך לפניו שיחי צרתי לפניו אגיד.. הבט ימין וראה ואין לי מנוח, אבד מנוס ממני, אין דורש לנפשי, זעקתי אליך ה' אמרתי אתה מחסי חלקי בארץ החיים, הקשיבה אל רנתי כי דלותי מאה, הצילני מרדפי כי אמצו ממני.

זו תפלת דוד המלך, וזהו נסח שצריך כל אדם לבוא עמו לפני הבורא, שכן בנסח זה מבטא האדם את הכרתו שבא הוא לפני ה' מתוך אמונה, ידיעה והכרה, אין לי כלום... אין לי שום משען ומשענה להשען אליו, אלא עליך בלבד, שכן כל הכחות שבעולם כפופים לך, ואין שום כח בעולם שיכול לפעל משהו מבלעדיך, ובנוסף לך ההכרה במדת רחמי האינוסופיים של הבורא, אזי זה הנשען על אותם רחמים זוכה שמשפע הוא מאותם רחמים שנסמך עליהם.

אזי "מדה כנגד מדה" – שכאמור זו הנהגת דין צדק ומשפט ולא תור – כך נוהג בו ה', ואומר לו לזה האדם: אתה, בהכרתך, באמונתך, בטלת את כל הכחות שבעולם מליחס להם שום כח, וקבעת בהכרתך בקביעה גמורה שהנם אפס, כן אעשה לך, שאבטל את כל הכחות מלהרע לך ולא יעשו בך מאומה וכאין וכאפס יהיו לפניך ולא ישלטו בך כלל. וזו הנהגה של דין צדק ומשפט ולא של תורה.

הנה מאחר שהוא דומם, הרי שם בטחונו בהשם יתברך, לכן יתעורר שם הקדוש וכו' לעשות לו דין, שזהו כבודו דשכינה עלאה תהיה פטרון שלו.

ואחרי שיתברר לאדם כי אין ראוי לו לבטח בשום בריה יראה לשום בטחונו בו יתברך, כי הוא אחד מהמצוות שבתורה, ובשעת הדין שואלים לו 'צפית לישועה' – פרוש אם חכה לישועה ולא נתיאש ממנה והתחזק בבטחונו בכל פרט שנתחדש עליו.

והבוטח מרויח בשמים, בעולם הזה בודאי ישיג מה שחסר לו מהצרכותו, וכאמור הכתוב (משלי י ג) 'לא ירעיה ה' נפש צדיק', וכתוב (תהילים קיב) 'משמועה רעה לא יירא נכון לבו בטח בה' והרבה פסוקים כדומה לזה. ועוד זאת שכרו מרבה לעולם הבא דזה הוא כלל גדול בכל המצוות דשכר מצוה בהאי עלמא ליכא, וכל טובת עולם הזה הם רק פרי המצוות שאוכל בעולם הזה והקרן קים לעולם הבא שכלו טוב.

רגע חושבים

הרב יהודה שמעוני

היום נעבוד על שריר...

פעמים ביום. זהו. כמה חבל. המרבים לחייך, מחייכים כ – 20 פעמים ביום ויותר. גם לא משהו.

יש לנו עוד מה ללמוד: ילדים מחייכים עד 400 חיוכים ביום. מה שמעלה את הסיבות לשהות בחברת ילדים, שאצלם האושר והשמחה הם טבעיים.

ונסיים במאמר הזה הקדוש על הפסוק: "ה' צילך על יד ימנך". ה' צילך – כמו שהצל מחקה את האדם, כך ה' יתברך מחקה את האדם כמעשהו, מידה כנגד מידה. וכדברי רבי חיים מולוז'ין בנפש החיים: "מה צלך אם אתה מצחק לו – הוא מצחק לך. ואם אתה בוכה לו – הוא בוכה כנגדך, אף הקב"ה כשם שאתה עימו הוא עמך".

לכן, בואו נקבל החלטה – רגע, לפני שנכנסים הביתה – עובדים על שריר החיוך.

רגע לפני שמתחילים שיעור – מאירים פנים.

רגע לפני שמעירים הערה – מסלקים את הפנים הזועפות.

רגע לפני שנכנסים לראיון עבודה – חושבים על תינוק חמוד ומחייך.

נחייך, והעולם יחזיר לנו חיוך...

הרב יהודה שמעוני מגיד שיעור בישיבת אור דוד
להרצאות נוספות כנסו: Rabenu.com

"זכר למחצית השקל נותנים לשיבות ולמוסדות תורה"

פסק הלכה מספר 'חזון עובדיה פורים' של
הרב עובדיה יוסף זצ"ל

"מנהג ישראל לתת 'זכר למחצית השקל' וכמו שבזמן בית המקדש מחצית השקל הייתה מכפרת כן היום שנותנים לעמלי תורה כדוגמת הכהנים בבית המקדש הם מכפרים עלינו."

הבטחת רבי חיים פלאג':

"מי שנותן זכר למחצית השקל מובטח לו שהוא בן העולם הבא ולא יקרה לו שום פגע רע באותה שנה!"

לנתינת 'זכר למחצית השקל' עם התפילות והבקשות סרקו את הקוד:

ניתן להעביר "זכר למחצית השקל" במספר דרכים:

באתר האינטרנט של הישיבה
בכתובת: Rabenu.com

להתקשר למשרדי הישיבה
בטלפון 03-570-12-12

